

Izdaja: Delovni kolektiv Tekstilne industrije Tiskana-Inteks, Kranj — Odg. urednik: P. Gunčar — Ured. odb.: Anton Miklavčič, inž. Alenka Korč, Lea Miklus, Pavla Konc, Francka Zupanc, Vili Zirkelbach, Ivan Mauser, Ivan Rebolj, Janko Zupan, Ivo Jereb, Tine Rojina, inž. Franc Indihar, Boris Perrot, Katarina Lupša, Anica Lokar — Telefon: 2881-84 — Tisk: CP »Gorenjski tisk«, Kranj

LETO V. 27. AVGUSTA 1962 ŠT. 8

LIST TEKSTILNE INDUSTRIJE TISKANINA-INTEKS KRANJ

Rudi Polak novi generalni direktor našega podjetja

Po odhodu tovariša Dušana Horjaka, je bilo naše podjetje brez generalnega direktorja. Kot novi generalni direktor je bil s strani kolektiva in občine Kranj sprejet tovariš Rudi Polak.

Na prvem uradnem sestanku 21. avgusta, se je tovariš Polak v kratkih besedah zahvalil predstavnikom uprave, samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij za zaupanje, ki mu ga je dal kolektiv s tem, da bo v prihodnje vodil naše podjetje. Tovariš Polak je poudaril, da bo vložil vse sile v to odgovorno in zahtevno delo, ki pa ga bo lahko uspešno izvrševal le ob vsestranski podpori in ob pravilnem sodelovanju vodilnega kadra in organizacij podjetja.

Izpolnjevanje plana in vrednost točke

Na vprašanje delavke iz tkalnice I, objavljeno v prejšnji številki »Tekstilca«, »zakaj je bila za mesec maj vrednost točke v predilnici I 1,40 (v resnici je bila 1,35), v tkalnici I pa 1,30, čeprav je tkalnica I presegla mesečni plan za okoli 7 %, predilnica I pa je bila približno toliko pod planom«, odgovarjamo takole:

Vrednost točke je **pomožno sredstvo**, s katerim posamezne ekonomske enote razdelijo **ustvarjena sredstva** med člane ekonomske enote po merilih, ki so določena s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov, zato vrednosti točke ne moremo primerjati med ekonomskimi enotami, oziroma nam taka primerjava nič ne pove o tem ali je neka ekonomska enota »dobila« več kot druga ali manj. Primerjamo lahko le **dosežena sredstva**, to pa izgleda v našem konkretnem primeru takole: Predilnica I je izpolnila proizvodni plan za 92,6 %, tkalnica I pa s 107,7 %; sredstva za osebne dohodke je dosegla predilnica I v višini 97 %, tkalnica I pa v višini 104,2 %.

Ta dvojna primerjava nam torej pokaže, da se višina sredstev za osebne dohodke v tem primeru v glavnem ujema z izpolnjevanjem plana in je torej vrednost točke v medsebojni primerjavi dveh ekonomskih enot brez pomena. Razlike, ki jih v naši primerjavi vseeno vidimo, pa nastanejo zaradi drugih vplivov, med katerimi sta najvažnejša kvaliteta in asortiment artiklov.

Upamo, da bo za prvo silo to pojasnilo zadostovalo, daljši članek o tej problematiki pa bomo objavili v eni od naših prihodnjih števil.

14. IX. - vlak bratstva in enotnosti

14. septembra bo ob 11. uri prišel na kranjsko postajo vlak **BRATSTVA IN ENOTNOSTI**. Pripeljal bo okoli 300 Srbov, povetnih tistih, ki so leta 1941 sprejeli pod svojo streho od okupatorja izseljene Slovence iz okraja Kranj.

Mnogi veste, da je okupator leta 1941 izselil mnogo Slovencev v Srbijo, in to v devet okrajev. Iz našega okraja jih je bilo izseljenih največ v naslednje okraje: Valjevo, Smederevo in Kruševac. Kot rečeno, so izseljence sprejele srbske družine z ljubeznijo in razumevanjem na svoje domove. Mnogi izseljenci so takoj odšli v partizane; iz njih je bila leta 1941 ustanovljena Prva slovenska partizanska četa v Titovem Užicu. Ta četa se je pozneje prebila v Slovenijo. Le redki borci te čete so dočakali svobodo. Med padlimi je bil tudi narodni heroj Vinko Zevnik, ki je padel leta 1943 v Poljanski dolini.

Vsi tisti pa, ki niso mogli iti v partizane, so našli tam svoj drugi dom, nove močne in resnične prijatelje, brez katerih bi bila dolga leta izgnanstva še težja in še bolj žalostna. 14. septembra bo po 17 letih prvo svidenje. Za ene in druge bo to srečanje velik dogodek, saj so postali v takratnih težkih letih skupnega dela in boja iskreni prijatelji in bratje.

Bratje iz Srbije bodo preživeli v našem okraju tri dni, in to večidel pri tistih Slovencih, ki so jim leta 1941 nudili zavetje, del tega časa pa bodo preživeli na skupnih proslavah, ogledih znamenitih krajev in na prijateljskih prireditvah. Okrajni odbor ZB je že izdelal okvirni program za vse skupne prireditve, medtem ko ima

za ostali čas izdelan program posamezne občine od tistih, v katerih bodo omenjeni Slovenci sprejeli svoje nekdanje gostitelje in prijatelje.

Lepo in skoraj obvezno bi bilo, da se skupnih prireditev udeležijo čim več ljudi, da bi bratom iz Srbije dokazali, da so nam dragi gostje, da smo jim hvaležni za nesebično in bratsko potezo 1. 1941, da so nam vedno dobrodošli.

Da bi se teh prireditev lahko udeležili tudi člani našega kolektiva, vam objavljamo program:

- 14. 9.
- ob 11. uri prihod vlaka in sprejem na postaji
- odhod na trg Revolucije (položitev vencev!)
- sprejem pri predsedniku ObLO
- odhod v občine: Jesenice, Radovljica, Trzin, Škofja Loka,
- razmestitev in sprejem

- 15. 9.
- do 14. ure bodo gostje ostali pri gostiteljih
- ob 14. uri zbor na Bledu
- ob 16. uri miting v Podvinu
- povratek na domove h gostiteljem

- 16. 9.
- ob 9. uri odhod v Begunje. Ogled muzeja in obrazložitev grozot koncentracijskega taborišča
- odhod na Jesenice (kosilo!)
- popoldne ogled doline Vrat in miting pri Aljaževem domu (ali drugje),
- ob 20. uri povratek z vlakom v Srbijo.

Ob tej priliki naj še povem, da bo prišel iste dni vlak tudi v celjski okraj, medtem ko so to srečanje v mariborskem okraju že izvedli. Pravijo, da je bilo tako lepo in prijateljsko, da ga je težko opisati.

ČLANI KOLEKTIVA!
Če vam bo mogoče, pohitite na to ali ono prireditev tudi vi, da

boste tako pomagali prireditelju izvesti to srečanje vsaj tako lepo, kot so ga v Mariboru.

NAJ BO TO SREČANJE TUDI PRI NAS TAKO MOČNA MANIFESTACIJA BRATSTVA IN ENOTNOSTI, KOT JE BILA V MARIBORSKEM OKRAJU.
P. G.

G. Kripalani si je zelo natančno ogledala posamezne obrate v obratu I. Na sliki jo vidimo v novem prizidku predilnice

Gospa Suheta Kripalani tudi v našem podjetju

19. julija je obiskala naše podjetje gospa Suheta Kripalani, ministar za delo in razvoj vaških skupnosti zvezne indijske države Utar Pradeš.

Gospa Kripalani si je podrobno ogledala predilnico I in oplemenitilnico I. Oba obrata sta ji zelo ugajala.

Po ogledu osnovnih obratov se je gospa Kripalani zadržala dalj časa v razgovoru s predstavniki podjetja in komune. Poleg drugih vprašanj jo je predvsem zanimalo

delavsko samoupravljanje. V tej smeri je postavila več temeljnih in izčrpnih vprašanj, na katera so ji predstavniki podjetja tudi smiselno odgovorili. Na kraju razgovora je gospa Kripalani dejala: »Delo, ki ga opravljate je izrednega pomena ne samo za vas, ampak tudi za številne druge narode, ki bodo morali narediti podobno pot. Vaši uspehi pa jim bodo lahko dragocena izkustva na takšni poti do gospodarske neodvisnosti in lepšega življenja.

Ob sprejemu gospe Kripalani

Ob 10-letnici izvoza

Koncem meseca junija letošnjega leta je poteklo 10 let, odkar smo pričeli izvažati naše tkanine v razne države širom sveta. V tem desetletju našega izvoza smo po količini izvozili malo več kot celotno triletno povprečno proizvodnjo podjetja. To pomeni, da vsako leto izvozimo nad 30 % celotne proizvodnje, kar predstavlja v jugoslovanskem merilu lep uspeh, saj smo eden največjih izvoznikov tekstila v naši državi.

V teh 10 letih smo uspeli plasirati naše izdelke na tržišču v sledeče države: Švedsko, Norveško, Dansko, Finsko, Holandijo, Švico, Francijo, Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Grčijo, Turčijo, Tunizijo, Alžir, Maroko, Etiopijo, Sudan, Madagaskar, Libanon, Sirijo, Jordan, Irak, Iran, Indonezijo, Kambodžo, Burmo, Kitajsko in celo v južnoameriško državo Paragvaj.

Iz seznama držav je razvidno, da ne prodajamo naših izdelkov samo v države z manj razvito tekstilno industrijo kot je naša, marveč, da jih prodajamo tudi državam z močno razvito tekstilno industrijo. Take države so Nemčija, Švica, Francija in Švedska.

Vsaka od navedenih držav ima specifične potrebe in zato različne okuse pri izbiri posameznih izdelkov in vzorcev, ki se jim mora naša proizvodnja čim bolj prilagoditi. Na svetovnem trgu je ponudba v tekstilnih izdelkih tako ogromna, da so kupci, posebno v državah s čvrsto valuto, zelo razvajeni ter zahtevni in se na ta tržišča prebijamo lahko samo z zelo kvalitetnimi izdelki. Težko je osvojiti posamezno inozemsko tržišče, še težje pa ga je obdržati, kajti samo ena pošiljka nekvalitetnega izdelka lahko povzroči, da čez noč izgubimo dotično tržišče in zaman je potem ves večletni trud, ki smo ga vložili za osvojitve tega trga. Seveda so s tem potem izgubljena tudi vsa devizna sredstva, ki smo jih potrošili v ta namen. Zato je obvezno za vsa podjetja, ki izvažajo, da dobavljajo točno po pogodbah zaključene kvalitetne izdelke, ker je sicer koristnejše, da se na inozemskem trgu ne pojavljajo in ne

kvarijo Jugoslaviji težko pridobljene renomeja. Vsi se moramo zavedati, da je naša industrija, posebno pa še tekstilna, pri oskrbi s surovinami in pomožnimi materiali v veliki meri odvisna od uvoza in je zato še večja dolžnost vsakega člana kolektiva, da se trudi za kvalitetno proizvodnjo

in omogoča s tem naši državi izravnati negativno devizno bilanco. Prav gotovo je, da če država ne bo imela možnosti uvažati zadostnih količin surovin, tudi za nas ne bo dela, pa naj bi hoteli proizvajati za inozemsko ali domače tržišče.

P. G.

Nezgode v obratu II in posledice

Vse bolj in bolj se zavedajo kolektivi podjetij, da je samo varno delo tudi produktivno, kajti vsaka nesreča povzroči vedno tudi veliko gospodarsko škodo.

Med stroški, ki jih ima narodno gospodarstvo zaradi nesreč pri delu, razlikujemo neposredne izdatke in posredne. Neposredni izdatki za podjetje so naslednji: 100 % nadomestilo za plače ponesrečenim za prvih sedem dni; posebna stopnja socialnemu zavarovanju, če število izostankov zaradi nesreč presega povprečje; dodatni prispevek, če se je dvignilo število obolenj zaradi tega, ker niso bili upoštevani predpisi in varnostni ukrepi ter odškodnina (regres) socialnemu zavarovanju, če je prišlo do nesreče zato, ker niso bili izvršeni predpisani ukrepi za varstvo, osebni in materialni izdatki varnostne službe in prve pomoči, izdatki za varnostne naprave in osebna zaščitna sredstva, izdatki za popravilo okvar, nastalih zaradi nesreč na strojih, opremi in materialu.

Socialno zavarovanje pa ima naslednje neposredne stroške: zdravljenje ponesrečenih v ambulantah in bolnišnicah, zdravila, ortopedski in sanitetni material, zobno, klimatsko in specialistično zdravljenje, 100 % nadomestilo za plače nad sedem dni, invalidnine, pokojnine in pogrebnine.

Posebno škodo predstavlja za podjetje: izpad proizvodnje delavcev in uslužbencev, ki so prenehali z delom takrat, ko so pomagali ponesrečencu. Izpad proizvodnje zaradi razburjenja, ki ga povzročajo hujše nesreče v kolektivu. Izpad proizvodnje zaradi okvare stroja in surovin v zvezi z nesrečo pri delu.

Se večja je izguba za narodno gospodarstvo, in sicer: neostvarjeni narodni dohodek za dejansko izgubljene delovne dneve zaradi nesreč pri delu. Potencialne izgube narodnega dohodka zaradi trajne invalidnosti ali smrti ponesrečenca.

POROČILO O NESREČAH ZA I. POLLETJE 1962 OBRAT II

V I. polletju 1962 se je ponesrečilo v obratu II 21 oseb pri delu in 9 oseb na poti v službo. Skupaj se je ponesrečilo 30 oseb. Izpad delovnih dni znaša 289 oziroma 2.812 delovnih ur zaradi nesreč pri delu in 187 delovnih dni oziroma 1.496 delovnih ur zaradi nesreč na poti v službo.

Skupaj obsega izpad 476 delovnih dni oziroma 3.808 delovnih ur. Izplačana denarna sredstva znašajo 303.489 dinarjev za nesreče pri delu in 170.534 dinarjev za nesreče na poti v službo. Skupaj je bilo izplačanih za nesreče 474.023 dinarjev.

Izguba narodnega dohodka je 1.872.720 dinarjev za nesreče pri delu in 1.211.760 dinarjev za nesreče na poti v službo. Skupaj je izguba 3.084.480 dinarjev narodnega dohodka.

Na 100 zaposlenih se je ponesrečilo 1,79 % s povprečno 13,76 izgubljenih delovnih dni.

(Pogostnost 21,23 %. Resnost 336,8. Priloga tabela I. — II)

I. NESREČE PRI DELU

Po številu izpadlih delovnih dni, po povprečju izpadlih dni na nesrečo in po odstotku na vse zaposlene po obratih.

Obrati	Povpr. število zaposl.	Nesreče pri delu	Nesreče smrtne ostale	Izpad del. dni	Povpr. del. dni	Nesreče na 100 zap. %
Predilnica	252	—	3	3	44	1,19
Tkalnica	689	—	8	8	96	1,16
Apretura	131	—	4	4	57	3,05
Spl. obr.	101	—	6	6	92	5,94
Skupaj	1.173	—	21	21	289	1,79

II. NESREČE PRI DELU IN NA POTI NA DELO IN Z DELA

Pogostnost in resnost na vse dejansko opravljene delovne ure (redne in nadure z usl.)

Skupno za obrat II	Število nesreč smrtne ostale	Skupaj	Izpad delovnih dni	Opravljene delovne ure	Pogostnost	Resnost
Nesreče pri delu	—	21	21	289	14,86	204,5
Nesreče na poti na delo in z dela	—	9	9	187	6,37	132,3
Skupaj	—	30	30	476	21,23	336,8

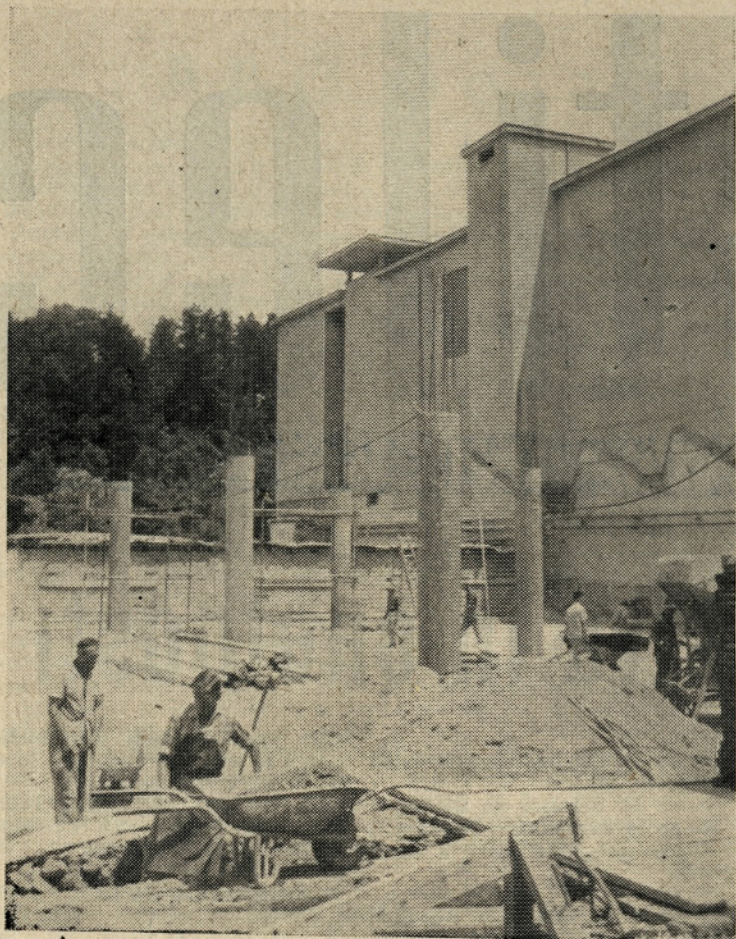
ANALIZA NESREČ ZA I. POLLETJE 1962 V OBRATU II PREDILNICA II TERAN VIDA

Delovno mesto: predivka-začasno čistivka strojev.

Opis nezgode: Tov. Teran in Kranjec sta čistila stroj. Ko je Kranjec obrnil stroj za en obrat, da bi ga očistil še z druge strani, je v tem trenutku delavka Teran čistila česalno glavo, pri čemer so jo klešče priščišile za prstanec in mezinca desne roke.

Posledica: poškodba prstanca in mezinca desne roke.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 6 delovnih dni oziroma 48 ur. Izguba narodnega dohodka je 38.880 din. Podjetje je izplačalo 2.688 din, socialno zavarovanje pa 2.688 din. Skupaj je (Nadaljevanje na 3. strani)

Temelji nove predpreditilnice že rastejo

EE in njihovi plani

Meseca julija so vse ekonomske enote presegle svoje mesečne plane. Sedaj bo treba stremeti za tem, da se ta uspeh še poveča, predvsem pa, da se izboljša še kvaliteta izdelkov, ki trenutno še vedno ni zadovoljiva.

PREDILNICA I

Ta e. e. je julija prvič preseгла svoj mesečni plan, in sicer je rezultat: 115,2 % v efektivnih kg.

V predilnici I so pričeli z montažo jeklenih oblog na mikalniki; montaža bo končana do konca septembra. Po izvršeni montaži bo predilnica I obratovala z vsemi kapacitetami, kar bo seveda povečalo samo proizvodnjo, predvsem pa tudi kvaliteto preje.

Predvideno je tudi, da dobijo prostori v tej e. e., kjer so trgalnica in Wilov stroji ventilacijske naprave, brez katerih so ta delovna mesta zdravju škodljiva.

PREDILNICA II

Predilnica II je izpolnila plan v ef. kg s 106,0 %. Ta enota je v preteklih mesecih morala zalagati obrat I s 500 kg predpreje dnevno, ker predilnica I zaradi neobratovanja 13 mikalnikov ni mogla proizvesti potrebne količine preje za tkalnico I. Čim bodo dami v pogon omenjeni mikalniki, bo to zalaganje odpadlo. Zadnje čase je česanka iz predilnice II nekoliko slabša, kar je posledica kvalitetno slabšega bombaža iz zadnje ameriške pošiljke.

TKALNICA I

Uspeh te enote je zadovoljiv, saj je dosegla v tem mesecu 106,8 % v tm. Uspeh je še večji zato, ker skozi vse prvo polletje niso obratovali s predvideno delovno silo, temveč ves čas z manjšo, poleg tega pa tudi niso mogli v celoti izkoristiti strojne parka. Zadnje čase jim primanjkuje tudi preje in artiklov za šeststaveni sistem. Kolikor bodo te težave odstranjene, se bo uspeh še povečal.

TKALNICA II

Izvršitev plana za julij je 108,4 odst. v tm. Poročali smo že, da je ta enota dobila češke statve, za katere pa sedaj ni odgovarjajočega prostora. Že montirane statve v drugem nadstropju velike zgradbe povzročajo namreč ne-normalne tresljaje, zaradi katerih bo treba zgradbo ojačati. Zaradi omenjenih težav tudi niso pričeli z montažo teh stavov v prostorih, kjer je bilo poprej skladišče gotovega blaga.

OPLEMENITILNICA I

Izpolnitev plana v tm.: 119 % in v m²: 108,8 % kaže, da je tudi ta enota uspešna. Obrat je delal letos deloma tudi v času dopu-

stov, torej brez kolektivnega dopusta.

Škoda je, da tudi ta enota ne dela z vsemi kapacitetami, saj široki tiskarski stroj in deloma tudi filmska tiskarna nista polno in smotno izkoriščena.

OPLEMENITILNICA II

Izvršitev je 109,5 v tm in 107,5 v m². Julija je imela ta enota kolektivni dopust. Po dopustu je bil dan v pogon tudi nov mererizirni stroj.

SKUPNI USPEH PODJETJA

Izvršitev plana v tm je: 116,7 % in v m²: 108,4 %. Tak uspeh je povsem zadovoljiv, kot rečeno pa ni zadovoljiva stopnja kvalitete, ki jo bo treba še dvigniti. Upravni odbor je v tem pogledu tudi sprejel sklep, naj e. e. izdelajo analize izpolnjevanja planov in razdeljevanja osebnih dohodkov s posebnim ozirom na kvaliteto izdelkov. Te analize naj bi sproti obravnavali ODS zaradi vskladitve osebnih dohodkov z izpolnjevanjem planov in KVALITETE izdelkov.

ZANIMIVO

Dopisuj v tvoj list!

Preberite!

— 25. avgusta so odšli na krožno pot po Jugoslaviji člani našega kolektiva. Na tej poti si bodo ogledali znamenite kraje iz NOV in nekatere posebnosti naše države. Njihova pot gre iz Kranja preko Zagreba, Banja Luke do Jajca, nato preko Sarajeva in Foče do Dubrovnika ter preko Splita, Šibenika, Zadra in Senja do Reke in Kranja. Na 1744 km dolgi poti bodo 5 dni.

— V podjetje je v začetku meseca avgusta prišla delegacija socialistične stranke Italije. Delegati so kot gostje okrajne SZDL obiskali več kranjskih podjetij, med njimi tudi naše. Po ogledu osnovnih obratov, so se zadržali še v daljšem razgovoru s predstavniki samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij. Razgovoru so prisostvovali tudi predsednik okrajnega odbora SZDL, tov. Martin Košir, članica tega odbora, tovarišica Smilja Gostiša in predsednik občinskega odbora SZDL, tovariš Vili Tomat.

Goste so predvsem zanimala vprašanja o delu in volitvah samoupravnih organov, kvaliteta proizvodnje, osebni dohodki žena v primerjavi z osebnimi dohodki moških, delitev dohodka, način stimuliranja, vloga sindikata v podjetju, letni dopusti in drugo.

Delegati so o organizaciji in delu podjetja dobili najboljši vtis.

V začetku septembra priredi planinski odsek v našem podjetju skupinski izlet na najvišji vrh države, na Triglav. Pot je sicer naporan, vendar čudovita, polna lepih razgledov in doživetij. To je redka prilika za vse tiste, ki sami nimajo takšne prilike, da bi si ogledali krasote Julijskih Alp

O ZAVAROVANJU

(Nadaljevanje)

G. Zavarovanje motornih vozil

Ko govorimo o zavarovanju motornih vozil, moramo ločiti naslednje pojme oziroma vrste zavarovanja:

- a) zavarovanje vozila (kasko zavarovanje);
- b) zavarovanje civilne odgovornosti iz posesti oziroma uporabe motornega vozila (avtojamstveno zavarovanje);
- c) nezgodno zavarovanje oseb, ki upravljajo motorno vozilo ali se z njim prevažajo;
- d) zavarovanje prtljage, ki se prevaža z vozilom;
- e) zavarovanje voznikov motornih vozil proti regresnemu zahtevku s strani zavarovalnice.

Vozila, ki pripadajo socialističnemu sektorju, se morajo obvezno zavarovati za kasko in avtojamstvo, dočim nezgodno zavarovanje, zavarovanje prtljage in zavarovanje voznikov proti regresu niso obvezna. Pri vozilih, ki so last privatnikov, zavarovanje ni obvezno in zavisi od odločitve posameznega lastnika, ali vozilo zavaruje in v kakšni meri, oziroma za katere nevarnosti ga zavaruje. Izjema velja le za vozila, ki so kupljena na kredit, ker tu banka zahteva sklenitev zavarovalne pogodbe. Pripravljajo pa se predpisi o obveznem zavarovanju vseh motornih vozil, kot je to urejeno v drugih državah z razvitim prometom z motornimi vozili, kjer vozila sploh ni mogoče registrirati, če se ne predloži zavarovalne police.

V naslednjem bomo na kratko navedli glavna določila za posamezno vrsto zavarovanja.

a) Zavarovanje motornega vozila (kasko zavarovanje).

To zavarovanje krije naslednje nevarnosti:

- prometno nezgodo — če se vozilo prevrne, karambolira, udari v drevo, konfin ali ograjo, se prevrne s ceste, ali pa če na primer nek predmet od zunaj povzroči škodo na vozilu (razbije steklo);
- če se vozilo poškoduje ali uniči zaradi požara, strele, poplave, viharja, toče, snežnega ali zemeljskega plazua, ipd.;
- tatvino in rop celotnega vozila ali posameznih sestavnih delov, ki so na vozilo pritrjeni ali pa v njem zaklenjeni. Pod pojem tatvine spadajo tudi takozvane »črne vožnje«, ko nekdo brez dovoljenja in vednosti lastnika vzame vozilo, da bi se gotov čas z njim vozil, brez namena, da bi ga ukradel oziroma si ga prilastil;
- zlonamerno ali objestno poškodovanje vozila po tretjih osebah, to je osebah, ki niso upravičene vozilo uporabljati oziroma na njem kar koli spreminjati.

S tem zavarovanjem pa niso krite naslednje nevarnosti:

- notranja okvara (obratna škoda), ki nastane med vožnjo zaradi napake v materialu ali njegove izrabljenosti;
- škode na zavorah in škode zaradi loma, ki ni posledica prometne nezgode. Če se na primer zaradi nenadnega zaviranja ali preizkušanja zavore poškoduje motor ali diferencial in ni prišlo do nezgode, zavarovalnica škode ne povrne. Če pa zaradi naglega zaviranja zanese vozilo s ceste in se zaleti v kak drug predmet, se smatra, da je nastala zavarovalna nezgoda.

Ravno tako zavarovalnica ne povrne škode, ki je nastala zaradi zmanjšanja vrednosti vozila po izvršenem popravilu. Ločimo dejansko zmanjšanje vrednosti, če je bil na primer poškodovan del zavarjen in komercialno zmanjšanje vrednosti, ker je padla tržna vrednost vozila (poslabšan zunanji izgled — na primer drug ton barve laka na poškodovanem mestu).

Zavarovalnica tudi ne povrne škode, če se uporablja vozilo za vožnjo še preden je popravljeno toliko, da je sposobno za javni promet.

Škodo na gumah povrne zavarovalnica le, če je nastala kot posledica prometne nezgode — na primer, če se ob trčenju raztrga gu-

ma. Ne povrne pa zavarovalnica škode, če gumo pretrga žebelj ali kak drug predmet, ki je ležal na cesti.

Zavarovalnica tudi ne povrne škode, ki nastane v času, ko je vozilo mobilizirano ali rekvirirano.

Zavarovalna pogodba se sklene brez navedbe zavarovalne vsote. Zavarovalna premija se določi glede na tehnično zmogljivost vozila (na primer moč motorja v KS). Vozilo in njegovi sestavni deli pa so zavarovani na vsakokratno dejansko vrednost. Dejanska vrednost pa je nabavna vrednost vozila, zmanjšana za znesek izgubljene vrednosti zaradi starosti, izrabljenosti in ekonomske zastarelosti.

Pri tem se srečujemo z nekim pojmom, ki ga je treba posebej obrazložiti. Gre za klavzulo v zavarovalni polici: »Novo za staro«. Kaj pomeni ta klavzula? Kot smo že omenili, je osnovno načelo zavarovanja, da izplačilo odškodnine ne sme pomeniti obogatitve, temveč mora nadomestiti le dejansko škodo. Z izplačilom zavarovalnine bi se torej moralo vozilo postaviti v točno isto stanje, kot je bilo pred poškodbo. Če pa se poškodovani deli nadomestijo z novimi, je vozilo pravzaprav nekaj pridobilo na vrednosti, kajti sedaj je vgrajen v vozilo nov in še nerabljen del, dočim je bil popreje tam star in že delno izrabljen del. Zavarovalnica bi torej morala poravnati škodo le v višini vrednosti prejšnjega, že rabljenega sestavnega dela, dočim bi lastnik vozila moral sam doplačati razliko, ki jo predstavlja večja vrednost novega sestavnega dela. Da pa ne pride do tega obračunavanja, se zavarovanje sklene s klavzulo »Novo za staro«; zavarovanec plačuje 15 % doplačilo k osnovni premiji, zavarovalnica pa v primeru škodnega primera povrne celotno nastalo škodo — torej tudi vse stroške za nabavo novega sestavnega dela.

S tem dostavkom pa se lahko zavarujejo le vozila, ki niso starejša od 10 let. Ta dostavek tudi ne velja glede gum in akumulatorjev, ker so to predmeti, ki imajo kratek rok trajanja. Ta klavzula pa ne predstavlja zavarovanja nove vrednosti celotnega vozila. To klavzulo se uporablja le v primerih, kadar gre za delno poškodovanje vozil. Če pa gre za popolno uničenje vozila, izplača zavarovalnica odškodnino le v višini vrednosti vozila pred nezgodo, pri čemer pa še odbije vrednost ostankov. Pri takem popolnem uničenju se torej najprej ugotovi nova vrednost vozila na domačem oziroma na tujem tržišču (nabavna cena), nakar se od te vrednosti odračuna znesek amortizacije in vrednost ostankov vozila.

Zavarovanec tudi ne more pri vsakem primeru zahtevati, da se poškodovani del zamenja z novim. Merodajno je namreč to, ali se poškodovani del lahko popravi tako, da zaradi tega ni zmanjšana sposobnost vozila za vožnjo in da ni znatno poslabšan zunanji izgled. Vdrta blatnik se na primer dobro popravi z ravnanjem in ponovnim lakiranjem. Nekateri deli se lahko zavarijo, ne da bi bila zato zmanjšana njihova uporabna vrednost. Razen stroškov popravil se povrnejo zavarovancu tudi stroški za prevoz vozila na kraj popravila. Vendar pa se mora popravilo izvršiti v najbližji primerni delavnici.

Če se ob izvrševanju popravil izvrše gotova izboljšanja, nosi povečane stroške seveda zavarovanec sam. Tako na primer, če se poškodovani del kromira, pa popreje ni bil kromiran; ali če se mesto poškodovanega navadnega menjalnika vstavi nov sinhroniziran.

Če se ukradeno vozilo kasneje najde, zavarovanec pa je odškodnino že prejel izplačano, lahko izbira, da prevzame vozilo in odškodnino vrne, ali pa obdrži odškodnino in vozilo prepusti zavarovalnici. Seveda mu zavarovalnica v prvem primeru prizna škodo, če je vozilo poškodovano.

Pri obravnavanju škodnih primerov se srečamo še z enim izrazom, katerega naj po-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Gospa Suheta Kripalani v laboratoriju obrata I

Nezgode v obratu II in posledice

(Nadaljevanje z 2. strani)

bilo izgube 44.256 din.

Preventiva: Upoštevati pravila HTV.

KAVČIČ DANE:

Delovno mesto: ekspeditor preje.

Opis nezgode: Tov Kavčič je v vlagalnici hotel pretresti iz lesene zaboja nekaj cevov v drugi zaboj. Ko je zaboj dvignil, mu je zdrknil na tla in ga udaril pod kolenom desne noge.

Posledica: poškodba podkolenice desne noge.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 18 delovnih dni oziroma 144 ur. Izguba narodnega dohodka je 116.640 din. Podjetje je izplačalo 6.767 din, socialno zavarovanje pa 7.894 din. Skupaj je bilo izgube 131.301 din.

Preventiva: Polagati večjo pažnjo pri delu (osebna neprevidnost)!

SORČAN FRIDERIKA:

Delovno mesto: predilka na mikalnih strojih

Opis nezgode: Ko je čistila ohišje mikalnega stroja, jo je sekirica zgrabila za kazalec desne roke.

Posledica: poškodba kazalca desne roke.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 20 delovnih dni, oziroma 160 ur. Izguba narodnega dohodka je 129.000 din. Podjetje je izplačalo 1.346 dinarjev, socialno zavarovanje pa 7.628 din. Skupaj je bilo izgube 138.574 din (v mesecu juliju).

Preventiva: vsako čiščenje ali mazanje strojev je med obratovanjem strogo prepovedano.

TKALNICA II:

ZONTAR KRISTINA:

Delovno mesto: tkalka.

Opis nezgode: Med pogonom se je delavki pretrgal jermen pri udarni roki. Da bi jermen namestila nazaj, je delavka z nožem na jermenu naredila zarezo za zatikač. Pri tem se je vrezala na palec leve roke.

Posledica: poškodba palca leve roke.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 18 delovnih dni oziroma 144 ur. Izguba narodnega dohodka je 116.640 din. Podjetje je izplačalo 2.947 dinarjev, socialno zavarovanje pa 11.758 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 131.345 dinarjev.

Preventiva: Upoštevati pravila HTV!

ZEMljan IVAN:

Delovno mesto: čistilec strojev.

Opis nezgode: Ko je čistil stroj na zadnji strani pod osnovnim valjem, je ravnal tako neprevidno, da je zadel ob utež valja. Pri tem mu je do 5 kg težka utež zdrknila na tla in ga udarila na sredinec leve roke.

Posledica: poškodba sredinca leve roke.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 17 delovnih dni, oziroma 136 ur. Izguba narodnega dohodka je 110.160 dinarjev. Podjetje je izplačalo 4.478 dinarjev, socialno zavarovanje pa 8.189 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 122.827 dinarjev.

Preventiva: polagati večjo pažnjo pri delu (osebna neprevidnost)!

HOSTAR VALENTINA:

Delovno mesto: tkalka.

Opis nezgode: Delavka je šla na zadnjo stran do osnovnega valja, da osnovo napne. Pri tem je bila tako neprevidna, da je zadela ob utež valja, pri čemer je utež zdrknila na tla in jo udarila na kazalec leve roke.

Posledica: poškodba kazalca leve roke.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 4 delovne dni, oziroma 32 ur. Izguba narodnega dohodka je 25.920 dinarjev. Podjetje je izplačalo 1.472 dinarjev, socialno zavarovanje pa 1.472 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 28.864 dinarjev.

Preventiva: Polagati večjo pažnjo pri delu (osebna neprevidnost)!

ABC pojasnjuje

(Nadaljevanje s 4. strani)

jasnimo. To je franšiza. Franšiza je znesek škode, ki ga zavarovalnica ne povrne, čeprav je z zavarovalno polico ustrezní riziko pokrit. Ta znesek je za motorna kolesa 1000 dinarjev, za avtomobile pa 5000 dinarjev. Če je torej škoda, ki je nastala na avtomobilu zaradi poškodbe ali kraje kakega predmeta, manjša kot 5000 din, zavarovalnica te škode ne bo poravnala. Gre namreč za zneske, ki so sorazmerno brezpomembni in niso v sorazmerju s stroški in delom, ki je potrebno za ugotavljanje takih škod.

Če je zavarovanje sklenjeno za nedoločeno dobo, mora zavarovanec, ki ne želi, da se zavarovanje nadaljuje, obvestiti zavarovalnico o tem, da ne želi nadaljnjega zavarovanja, najmanj 3 mesece pred potekom tekočega zavarovalnega leta. Če takega obvestila ni, se zavarovalna pogodba avtomatično podaljša za eno leto.

b) Avtojamstveno zavarovanje

Avtojamstveno zavarovanje oziroma zavarovanje civilne odgovornosti iz posesti in uporabe motornega vozila krije odgovornost voznika oziroma lastnika vozila za škodo, ki nastane tretjim osebam v zvezi z uporabo motornega vozila. Dočim pri kasko zavarovanju prejme odškodnino vedno lastnik vozila, dobi odškodnino po tem zavarovanju vedno neka tretja oseba.

Voznik motornega vozila lahko povzroči škodo s tem, da nekoga zbije ali povozi, ali pa z vozilom poškoduje nek predmet: hišo, ograjo, drugo vozilo itd.

Kar se tiče izplačila odškodnine, je treba vedeti, da povrne zavarovalnica le tisto škodo, ki je posledica majhne ali velike malomarnosti (neupoštevanje prometnih predpisov, nepredvidna vožnja), ne povrne pa zavarovalnica škode, ki bi jo voznik povzročil naklepno (namenoma se zaleti v drugo vozilo). V takem primeru lahko zahteva oškodovana oseba odškodnino le od lastnika ali voznika vozila.

Zavarovalnica torej povrne škodo, ki jo v zvezi z uporabo zavarovanega motornega vozila utrpel tretje osebe (smrt, telesna poškodba) ali njihove stvari (poškodovani ali uničeni predmeti).

Zavarovalnica pa ne prizna odškodnine, ki bi jo zahtevali svojci zavarovanca, katere mora zavarovanec vzdrževati; enako ne prizna odškodnine za stvari, ki so bile dane zavarovancu v prevoz ali čuvanje, pa so bile poškodovane ali uničene; zavarovalnica tudi ne povrne škode, če je z vednostjo zavarovanca uporabljala vozilo oseba, ki nima vozniškega dovoljenja.

Zavarovalnica tudi ne prizna odškodnine, če je vozilo uporabljala oseba, ki je bila vinjena. To je še posebej treba opozoriti, da je bil pred kratkim znatno znižan promil alkohola v krvi, ki ga zavarovalnica postavlja kot mejo vinjenosti. To določilo, po katerem zavarovalnica ne izplača odškodnine za škodo, ki jo povzroči vinjen voznik, zadene pravzaprav tretje osebe, ki so utrpel škodo, pa za nezgodo niso krive, niti niso bile pijane. Taki osebi ostane le ta možnost, da zahteva odškodnino neposredno od lastnika vozila ali pa voznika, ki je ob nezgodi vozilo uporabljal. Velja pa ta omejitev le za vozila, ki so last privatnega sektorja.

Zavarovalnica izplača odškodnino praviloma do naslednjih zneskov: če gre za smrt, telesno poškodbo ali okvaro zdravja kake osebe — do din 5.000.000; če pa gre za poškodbo ali uničenje stvari, pa do din 500.000. Običajno je sklenjeno zavarovanje na te zneske. Zavarovanec pa seveda lahko zahteva tudi sklenitev zavarovanja na višje zavarovalne vsote — v tem primeru pa bo moral plačevati seveda tudi sorazmerno višje premije. V smislu mednarodnih dogovorov mora biti sklenjeno zavarovanje na znatno višje zavarovalne vsote takrat, kadar gre motorno vozilo v inozemstvo. To posebno, dodatno zavarovanje se sklenu za določeno dobo — a najmanj za 1 mesec; zavarovancu se v tem primeru izstavi tako imenovana »zelena kartica«, na podlagi katere izplačajo zavarovalnice oškodovanim osebam tudi znatno večje odškodnine ne glede na to, v kateri državi se je nezgoda pripetila.

c) Nezgodno zavarovanje oseb, ki upravljajo motorno vozilo ali se z njim prevažajo

To zavarovanje krije nevarnosti, katerim je izpostavljen voznik vozila ali potniki, ki se v vozilu vozijo. V primeru nezgode izplača zavarovalnica vozniku in sopotnikom odškodnino in to za primer smrti, invalidnosti ali začasne nesposobnosti za delo (dnevna oskrbnina). Višino zavarovalne vsote določi zavarovanec sam; premija pa se ugotovi glede na višino zavarovalne vsote.

Pri tem je treba posebej omeniti, da voznik vozila in sopotniki niso zavarovani niti z avtojamstvenim niti s kasko zavarovanjem. Po drugi strani pa voznik oz. lastnik vozila odgovarja za škodo, ki jo utrpe sopotniki v vozilu. Po praksi sodišč imajo pravico zahtevati odškodnino celo osebe, ki so se vozile brezplačno, pa so bile poškodovane ob nezgodi med vožnjo. Sodišče ni upoštevalo niti pismene izjave, s katero se je taka oseba (avtostopar) vnaprej odrekla pravici, da zahteva kakršnokoli odškodnino zaradi morebitne nezgode.

d) Zavarovanje prtljage

Prtljaga se lahko v teku vožnje in posebej še ob prometni nezgodi poškoduje, uniči ali izgine. Če torej nekdo želi, da se zavaruje prtljaga, mora skleniti z zavarovalnico posebno zavarovalno pogodbo. To zavarovanje je posebno važno za avtobuse in druga javna prevozna sredstva.

e) Zavarovanje voznikov motornih vozil proti regresnemu zahtevku s strani zavarovalnice

S tem zavarovanjem se zavaruje riziko regresnega zahtevka zavarovalnice proti vozniku motornega vozila.

Če je prišlo do prometne nezgode, je zavarovalnica izplačala na osnovi tozadavnega zavarovanja oškodovani osebi odškodnino. Zavarovalnica pa je s tem dobila pravico, da zahteva povrnitev odškodnine od šoferja, če je prišlo do nezgode po njegovi krivdi. Da bi se šofer izognil temu riziku, se lahko sklene posebna zavarovalna pogodba, nakar zavarovalnica nima več pravice, da bi od šoferja zahtevala povrnitev škode. Izjema velja le za primer, če bi šofer povzročil nezgodo namenoma, dalje če bi bil ob nezgodi v vinjenem stanju ali pa če ni imel vozniškega dovoljenja za dotično kategorijo vozil.

V našem prodajnem paviljonu na Gorenjskem sejmu

XII. Gorenjski sejem

Ni dvoma, da je bil tudi letošnji sejem dobro organiziran in izveden. Postrežba s prehrano je bila solidna, ogled sejma je bil enostaven in udoben, modna revija je lepo uspela, skratka, vodstvo sejma je dobro izvršilo svojo nalogo. Po tej strani je sejem zaslužil odlično oceno.

Obsojanja vredna pa je bila vsebinska vrednost sejma, saj so bili razstavljeni skoraj sami starinski predmeti in vzorci; nič novega, nič vsega tistega, kar bi moral sejem prikazati, če naj bi bil vsaj malo podoben pravemu sejmu. V tem pogledu je bil sejem še slabši kot lanski. Vse kaže, da razstavljamcem ne gre za sejem v pravem pomenu besede, temveč, da stremijo le za tem, da bi na sejmu prodali čim več stare in odvečne navlake, ki jim leži v skladiščih. Če je tako, in res je tako, potem naj bo ta prireditev prihodnje leto kar pod naslovom: RAZPRODAJA OSTANKOV!

Le redka so bila podjetja, ki so prikazala tudi nekaj novega in praktičnega. Značilno je, da ta podjetja niso imela prodaje na drobno.

Vsi veste, da je razstavljal tudi naše podjetje, saj smo imeli dokaj velik prostor v II. delu sejma, v Tekstilni šoli. Reči moram, da je bil naš paviljon zelo malomarno izdelan, enoličen in neopazen, medtem ko je bil paviljon tovarne IBI zelo lep in privlačen, tako da se je človek pred njim moral ustaviti. Če si šel mimo našega prostora si imel vtis, da je tam nekaj nametnega zato, da se ne vidi slabo pleškana stena. Ko sem stal celo uro pred našim paviljonom, sem svoje mišljenje videl potrjeno s tem, da je šla masa obiskovalcev mimo paviljona brez postanka, medtem ko so se pred paviljonom IBI ustavljali kar v skupinah.

(Naš maloprodajni paviljon je bil stalno natrpan, pa so zato morale prodajavke precej garati.)

Ob koncu bi dejal naslednje: **ČE ZE RAZSTAVLJAMO, POTEM NAJ BO PROSTOR LIČEN IN PRIVLAČEN, KER BO LE V TEM PRIMERU ZAJAMČEN TUDI USPEH. RAZSTAVLJATI ZARADI MODE PA SE NAM NE SPLAČA!**

P. G.

Kritizirajte tam, kjer je potrebno in objektivno

Člani kolektiva se že vračajo z dopustov. Nekateri so preživeli dopust v Fiesi, drugi v Novigradu, v Bohinju, na Kravcu in drugje.

Žalostno je dejstvo, da posamezniki zelo neobjektivno prikazujejo razmere v Fiesi. Človek pač ne bi bil človek, če ne bi malo pretiraval, kar pa je preveč, je le preveč.

Nekdo trdi, da v Fiesi ni nobe-

Člani ZB Črnomelj so bili pri nas

21. julija so nam člani ZB iz Črnomlja vrnili obisk. Prvi dan so si ogledali obrat I. Ogledu je sledil pogovor o življenju in delu kolektiva ter na kraju še ogled mesta in okolice Kranja.

Naslednji dan so si gostje ogledali DRAGO in BEGUNJE ter muzej NOV v Begunjah. Upravnik muzeja jim je ob tej priložnosti prikazal grozote, ki so jih fašisti uprizarili v času druge svetovne vojne. Od tam so šli gostje nato še na Bled, kjer so si ogledali grad in muzej. Na poti v Mojstrano je avtobus ustavil v Vrbi, da so si člani ZB iz Črnomlja lahko ogledali rojstno hišo največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna.

Nadaljna postaja je bila dolina Vrat; najprvo slap Peričnik, nato pa še Vrata in Aljažev dom.

Ob povratku je bilo razpoloženje na višku, pa je bilo slovo zato kar težko.

Ločili smo se v prepričanju, da smo postali dobri prijatelji, ki se niso videli zadnjikrat.

Franc Likozar

ne udobnosti, ker dobiš sobo z več posteljami, kot jih potrebuješ, pa ti potem »podnajemnik« delo neprilike, te budi iz spanja, ko se pozno vrača v sobo in podobno. Potem pravi, da ne moreš spati, ker je pozno v noč stalno hrup in glasba, vpitje povezano z nočnim kopanjem in tako dalje. Pravi, da o počitku tam ni govora, morda za mlade, ki lahko zdržijo brez spanja do druge ali tretje ure zjutraj. Tudi zajtrki so mu premajhni, postrežba pa se mu zdi celo mevljudna in nesistematična. Kritiko o Fiesi zaključuje s trditvijo, da je voda pri našem domu umazana, da smrdiš, ko prideš iz nje.

Kdor tako trdi, je dokaj pristanski. Prvič se mi zdi čudno, da je naš neznanec vzel sobo z več posteljami, ko bi lahko dobil sobo z odgovarjajočim številom ležišč. Drugič je zanimivo to, da je šel v Fieso že prejšnja leta, in če mu ni ugajalo, bi šel letos lahko v Novigrad, ki ga hvali na vse pretege. Glede hrupa in razgrajanja je pač tako, da vsem nikoli ne moreš ustreči; nekateri imajo radi mir, drugi pa zabavo. Če te hrup moti, si moraš pač nabasati vate v ušesa in zadeva je rešena. Postrežba pa je v redu, o kakšni sistematični postrežbi pa ne more biti govora, pa ne po krivdi strežnice, temveč članov kolektiva, ki pridejo v jedilnico ob zelo različnih časih, potem se pa še vsede eden na začetku, drugi pa na koncu jedilnice. Naj mar strežnica zapisuje, kdo je kdaj prišel, naj mar potem skače iz enega kraja na drugega? Zdi se mi, da bi bila takšna zahteva malo prehuda. Drži pa, da so bili tam doli dokaj nevljudni nekateri člani kolektiva.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Nezgode v obratu II in posledice

ZNIDAR STANE:

Delovno mesto: podmojster v tkalnici.

Opis nezgode: Tov. Znidar je odpravljaj napako na tkalskem stroju. Ko je na brusilnem stroju brusil os udarne hruške, mu je os zdrknila iz naslonjala, da je zadel z roko ob brusilno ploščo in si odrgnil palec leve roke.

Posledica: poškodba palca leve roke.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 31 delovnih dni, oziroma 248 ur. Izguba narodnega dohodka 200.880 dinarjev. Podjetje je izplačalo 7.344 dinarjev, socialno zavarovanje pa 30.600 din.

Skupaj je bilo izgube 238.824 dinarjev.

Preventiva: Upoštevati pravila HTV!

DERŽIČ MARIJA:

Delovno mesto: tkalka.

Opis nezgode: Delavka je pri menjavi votka, ko je stroj stal, dala čolniček v skrinjico. V naglici in neprevidnosti pa je z drugo roko istočasno pritisnila na zaganjač stroja, pri čemer jo je udarna roka udarila na sredinec leve roke.

Posledica: poškodba sredinca leve roke.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 9 delovnih dni, oziroma 72 ur. Izguba narodnega dohodka 58.320 din. Podjetje je izplačalo 2.566 dinarjev, socialno zavarovanje pa 5.132 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 66.018 dinarjev.

Preventiva: Upoštevati varnostna pravila HTV!

DOLENC ANTON:

Delovno mesto: tkalski mojster.

Opis nezgode: Tov. Dolenc in tkalka Traven sta po odvzemu komada blaga iz stroja, hotela namestiti vlečni blagovni valjček nazaj na ležaj. Pri tem sta zaradi naglice ravnala tako neprevidno, da je valjček lažje pritisnil Dolenca za sredinec leve roke.

Posledica: poškodba sredinca leve roke.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 9 delovnih dni, oziroma 72 ur. Izguba narodnega dohodka 58.320 dinarjev. Podjetje je izplačalo 5.891 dinarjev, socialno zavarovanje pa 11.781 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 75.992 dinarjev.

Preventiva: Polagati večjo pažnjo pri delu (nesreča po drugi osebi)!

ŠKODLAR MARIJA:

Delovno mesto: delavka v navijalnici.

Opis nezgode: Delavka je šla od delovnega mesta iz navijalnice do vratarne, da dvigne pošto. Na stopnicah pred vratarno pa je zadel z nogo ob stopnico in izpahnila palec na levi nogi.

Posledica: Poškodba palca leve noge.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 5 delovnih dni, oziroma 40 ur. Izguba narodnega dohodka 32.480 dinarjev. Podjetje je izplačalo 1.518 dinarjev, socialno zavarovanje pa 1.518 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 35.436 dinarjev (v mesecu juliju).

Preventiva: Osebnostna neprevidnost (tudi pri hoji bodi previden)!

ZUMER PAVLA:

Delovno mesto: čistilka obratnih prostorov.

Opis nezgode: Delavka je čistila okna v moški garderobi pripravljalnici. Ko je stala na lestvi in čistila okna ca. 2 m visoko, ji je spodletelo, da je padla na tla in se udarila na levo stran telesa.

Posledica: Poškodba rebra na levi strani telesa.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 3 delovne dni, oziroma 24 ur. Izguba narodnega dohodka 19.440 dinarjev. Podjetje je izplačalo 948 dinarjev, socialno zavarovanje pa 948 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 21.336 dinarjev (v mesecu juliju).

Preventiva: Upoštevati pravila HTV!

PLEMENITILNICA II

SVETEK CILKA:

Delovno mesto: delavka pri smodilnem stroju.

Opis nezgode: Delavka je pri smodilnem stroju rabila blago za smojenje. Šla ga je iskat ca. 2 m daleč od police. Pri prenosu komada blaga s stroja je ravnala tako nespretno, da je zataknila roko med blago in izpahnila mezinco desne roke.

Posledica: poškodba mezinca na desni roki.

Izguba: v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 24 delovnih dni, oziroma 192 ur. Izguba narodnega dohodka 155.520 dinarjev. Podjetje je izplačalo 2.970 dinarjev, socialno zavarovanje pa 20.791 dinarjev. Skupaj je bilo izgube 179.281 dinarjev.

Preventiva: nepravilen in samovoljen način dela!

(Dalje prihodnjič)

ZAKLJUČEK

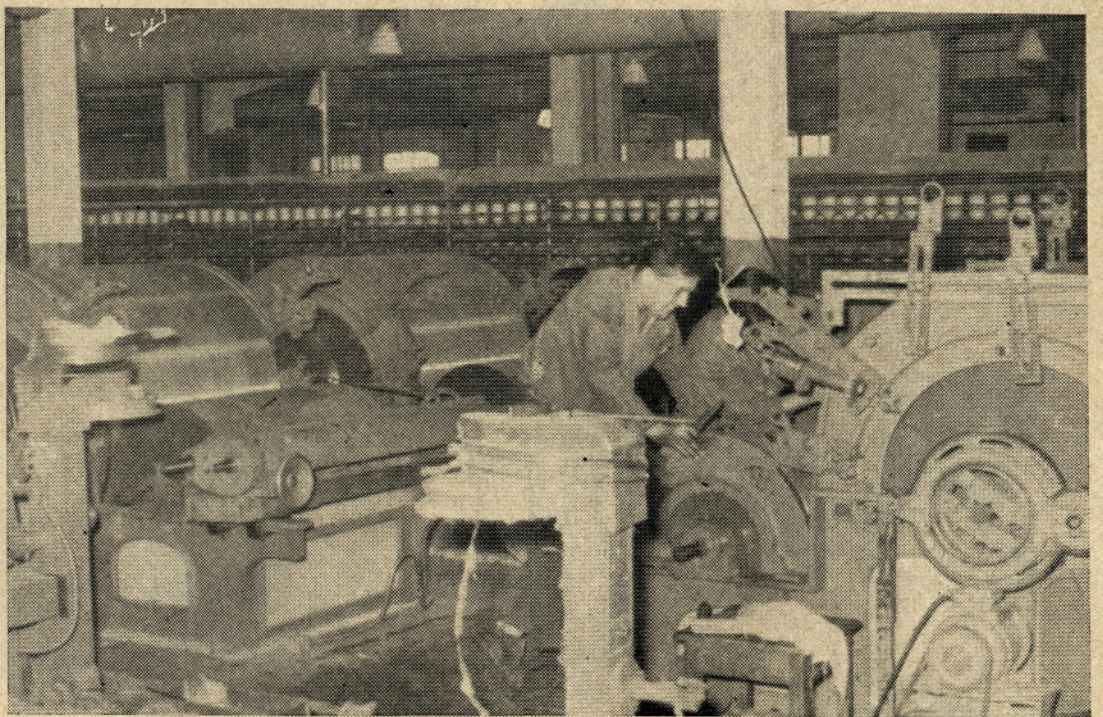
Poleg varnostne službe v podjetju in Komisije za higiensko tehnično varstvo, odgovarja za varnost v podjetju tudi tehnični sektor in obratovodstva obratov vse do predelavca. Vsi ti organi so dolžni, da v interesu varnosti pri delu tesno med seboj sodelujejo.

Vse izkušnje so pokazale, da so predvsem mojstri tisti, ki lahko najbolj učinkovito vplivajo na izboljšanje varnosti pri delu v podjetju. Mojster se pa dostikrat niti ne zaveda, koliko vpliva ima na svoje delavce. Samo mojster ima namreč priložnost, da je na delovnem mestu v nenehnem osebnem stiku s svojimi delavci, ki jim odreja delo, posreduje svoje strokovno znanje in praktične izkušnje na najuspešnejši način, ker pač dobro pozna možnosti in lastnosti vsakega svojega delavca.

Mojster mora budno preverjati, če se njegova navodila izvršujejo in če delavci delajo v skladu z varnostnimi pravili. To pomeni, da mojster mora pokazati delavcu, da je prekršek zapazil in da ga ne smatra za nepomembnega.

Mojster mora nenehno skrbeti za izboljšanje varnosti v svojem oddelku, saj lahko da koristna navodila za izpolnitev varnostnih naprav in sredstev za osebno varstvo pri delu. Od njega je odvisen red in čistoča v oddelku, on lahko prepreči znatno število nezgod svojih delavcev, če se res zaveda svoje pomembne vloge in odgovornosti. Vsak mojster naj skrbi za varnost pri delu tako vestno, kot za proizvodnjo.

Aljič

Montaža oblog na mikalnikih v predilnici

Kako je z regresom naših žena in žena upokoјencev?

Mnoge člane kolektiva in mnoge upokoјence zanima naslednje vprašanje:

ZAKAJ JE PRAVICA ŽENA DO REGRESA V NAŠEM PODJETJU POSTAVLJENA TAKO NEŽIVLJENJSKO IN CELO KRIVICNO?

Gre za sledeče!

V letošnjem letu je veljal v našem podjetju naslednji predpis za žene naših delavcev:

1. Žena ima pravico do znižane-penziona v počitniškem domu, če nima lastnih dohodkov. Če je zaposlena drugje, potem mora plačati ves penzion.

2. Za upokoјence je veljalo, da morajo za svoje žene plačati ves penzion, ne glede na to, če so zaposlene ali ne, če imajo lastno pokojnino ali ne.

Delavci se sedaj upravičeno sprašujejo, če je tak način pravi, saj primer, ki sledi, dovolj jasno kaže, da tak sistem le ni najboljši.

Vzemimo, da gre na dopust delavec, ki zasluži povprečno 22 tisoč din. Vzemimo, da ima ženo, ki je zaposlena v drugem podjetju kot čistilka in zasluži 13.000 din. Če je šel ta delavec, ki ima morda še dva otroka, na dopust, je moral plačati za ženo ves penzion. Njuni skupni dohodki pa znašajo 35.000 dinarjev, in tu sta še dva otroka, ki hodita v šolo.

Pa vzemimo, da gre na dopust delavec, ki ima 90.000 dinarjev plače, medtem ko je njegova žena doma (ni zaposlena!) in ima tudi enega otroka. Njegova žena je bila upravičena (po predpisih!) na znižani penzion, čeprav imata skupnih dohodkov 90.000, torej 2,6 krat večje, kot prej omenjeni delavec.

VPRASANJE, ALI JE TAK NAČIN PRAVILN IN PRAVICEN, JE VEČ KOT UMESTNO.

Pravilno bi torej bilo, da bi sindikalna podružnica v prihodnjem letu temu vprašanju posvetila več pozornosti, saj ni dvoma, da je bil delavec z nizkimi osebnimi dohodki zdaleka bolj upravičen na popust (njegova žena namreč) kot pa žena delavca z visokimi osebnimi dohodki.

Rešitev problema je enostavna, saj je treba le reči: Četudi je žena zaposlena drugje, ima pravico do popusta, če njuni skupni dohodki ne presegajo npr. 60 tisoč dinarjev (ali druge vsote!). V težkem primeru so bili tudi upokoјenci, ki imajo že tako manjše dohodke, kot aktivni delavci, pa so morali za svoje žene plačati ves penzion, čeprav žena nima nikakršnih dohodkov.

Res je sicer, da mora podjetje predvsem gledati na svoje člane, na tiste, ki proizvajajo, vendar ne smemo pozabiti, da so še pred

leti tudi upokoјenci delali in se mučili za napredek našega podjetja, da so v njem delali dolga leta, da so v njem morda pustili velik del svoje mladosti, zdravja in podobno. Dolžni smo jim zato v zahvalo nuditi vsaj oddih na morju sedaj, ker te priložnosti takrat, ko so še delali v podjetju, ni bilo. Razumljivo je, da želijo na oddih s svojo ženo, pa ne morejo, ker za oba ni dovolj sredstev.

Tudi ta problem bi lahko re-

šili, in sicer tako, da bi ženam tistih upokoјencev, ki nimajo lastne pokojnine ali pa so njuni skupni dohodki pod 40.000 dinarjev, dali popust v počitniškem domu, vsaj v pred in posezoni.

To sta dva resna problema, ki ju bo treba rešiti, seveda bosta aktualna le, če bo tudi v prihodnjem letu ostal isti sistem, kot je bil letos. Če pa bo v letu 1963 določen regres za vse člane kolektiva, potem seveda oba problema odpadeta.

P. G.

Člani ZB so delali izpit za kvalifikacijo

V juniju je bil v Izobraževalnem centru seminar, ki so se ga udeležili člani ZB, da bi si pridobili potrebno znanje za izpit, s katerim bi postali kvalificirani in visoko kvalificirani delavci.

Seminar so organizirali predstavniki kadrovskega sektorja in Centra, finančna sredstva za predavatelje pa je dal na razpolago upravni odbor podjetja.

Predavanja so bila dobro pripravljena in sistematično izvedena, pa je bil zato tudi efekt dober.

Vsi udeleženci — borci iz NOV — se vsem organizatorjem in samoupravnim organom lepo zahvaljujejo za dano priložnost, ki jim bo nudila v prihodnje še boljše pogoje in možnosti v podjetju. Vsi obljublajo, da bodo še nadalje vestno opravljali svoje delo, da bi tako, kot nekoč borci za svobodo, postali borci za napredek kolektiva in skupnosti.

Veliko grmenja, malo dežja!

V eni prejšnjih številčk smo vam obljubili zaključke in smernice, ki naj bi bili rezultat posvetovanja o tovarniškem tisku. Takrat je bilo rečeno, da je posvetovanje odlično uspelo, da je sprožilo vrsto problemov in pomanjkljivosti, pa tudi mnogo dobrih in koristnih napotkov in predlogov, kar vse naj bi določena komisija proučila in na osnovi teh pokazateljev sestavila ustrezne zaključke in smernice za nadaljnje delo urednikov in uredniških odborov v podjetjih in ustanovah. Takšni zaključki so zares skrajno potrebni, saj bi v veliki meri odpravili velike razlike med posameznimi glasili, mnoge slabosti in celo napake, hkrati pa bi olajšali delo mnogim urednikom, ki ne poznajo niti najosnovnejših postopkov tiskanja in same priprave gradiva za tisk.

Na žalost je dosedaj zaključek ta, da je ostalo zopet le pri pobožnih željah, kot vsa leta doslej. **VELIKO GRMENJA IN MALO DEŽJA**, to je rezultat tega posvetovanja, ki bi ravno sedaj moralo, kot rečeno, prinesiti enotnejšo smer in okvirni program za bodoči tovarniški tisk.

Kot doslej se bodo morali tudi v prihodnje uredniki in uredniški odbori ravnati po svojem preudarku in poslušati vse tiste, ki znajo krepko kritizirati in slabo svetovati.

Urednik

Moda

Bluze...

Značilnost današnje in gotovo tudi jutrišnje ženske mode so naborki, volance na vseh robovih (kjer smo jih, in jih nismo nava-

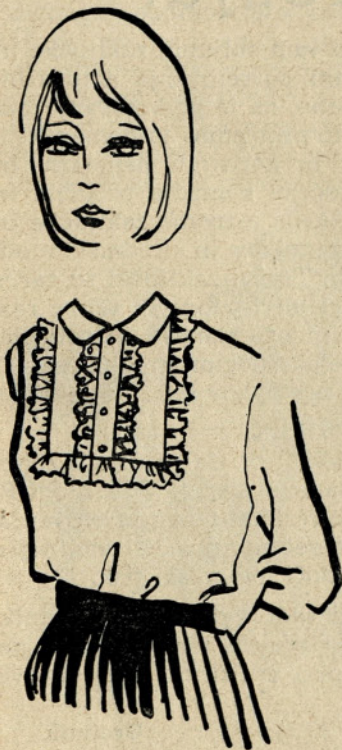

1

6

jeni), in čipke, ker vse to daje nežen videz — torej ženskost. V modernih lahkih tkaninah (svila, muslin, razni krep, ipd.) je izvedba

5

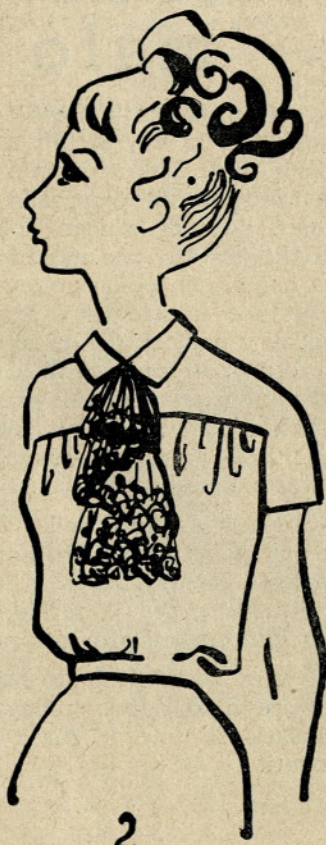
3

ljubka in sprejeli jo bomo tudi zato, da nam bo vnesla nekoliko spremembe v garderobo.

Kaj pa barve? Za letošnjo jesen

4

2

6

Letna pižama

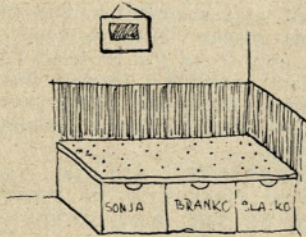
in zimo bomo še vedno nosile živahne barve v nenavadnih kombinacijah, ki jih naš okus včasih ni prenesel. Kaj moremo — okus se spreminja tudi z modo! Najljubše kombinacije so: rdeča — zelena, rdeča — modra, modra — zelena, pa tudi ciklam rdeča — oranž (ali cinoberrdeča), violet — modra (ali rdeča) in podobne. Toda zelo moderna je spet črno-bela kombinacija, ki je v resnici elegantna.

Na skicah je nekaj bluz za vsako priliko. Hotela sem vam samo nakazati, kako se brez spreminjanja kroja napravi brez števila bluz za vsako priložnost. Spremenimo samo nabore, čipke ali ovratnik in imeli bomo moderno bluzo! Stanka Bole

Za otroke

Želim vam po svojih najboljših močeh prikazati nekaj detajlov otroške sobe, ki so zelo važni za otrokovo udobje. Vsi verjetno nimajo otroške sobe. Mislim, da to ni tako hudo, saj se otroci ne igrajo vedno radi v drugem prostoru. Otroku lahko uredimo ljubek kotiček tudi v dnevni sobi.

Slika 1. prikazuje klop, pod katero so porinjeni trije zaboji, ki služijo za shranjevanje igračk. Na

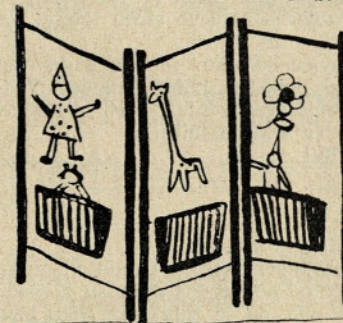
klopi je blazina iz pisanega pralnega blaga. Stena pa je zavarovana s prekmursko rogoznicco. Tak kotiček bo vašim najmlajšim prijetno pribežališče.

Dva puloverja

Slika 2. Najprej ste opazili letev na zidu, ki služi za razstavo »umetnin« vašega malčka. Poleg njevanje igračk in šolskih potrebščin na policah. Mora pa biti tako visoka, da se lahko otrok igra.

Slika 3. Omara pod oknom služi za shranjevanje otroškega perila v zaprtem delu in za shranjevanje njegove delovne mizice. Vsak spreten očka bo gotovo vedel kako se to naredi tudi iz sta-

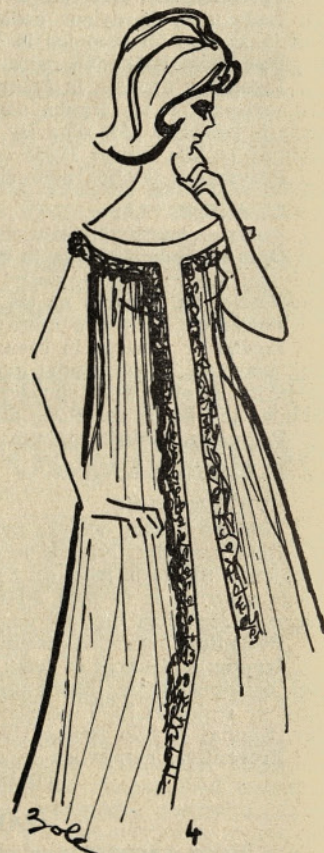

rega stola. To naj bi bil delovni kotiček.

Slika 4. Otroški kotiček boste zaključili s takole špansko steno. Ena stran naj se ujema s pohištvo vaše dnevne sobe, v kateri je otroški kotiček, druga stran pa z otroškim kotičkom. Iz usnja ali blaga izrežemo figure in jih prilepimo na pestro pobarvan lesniti, oziroma prišijemo, če imamo špansko steno narejeno iz blaga. Ne smemo pozabiti na žepe, ki služijo za razne punčke, medvedke in podobno šaro, ki se drugače valja po tleh.

Vse, kar vam predlagam, je zelo enostavno in poceni. Če imate le malo razumevanja za svoje otroke, potem jim boste lahko hitro naredili eno ali drugo, njim v veselje, sebi v korist.

J. J.

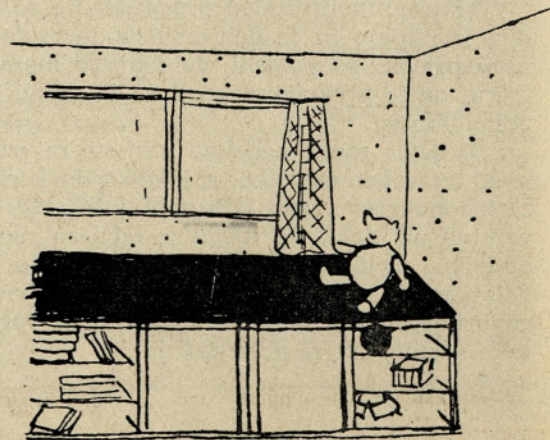
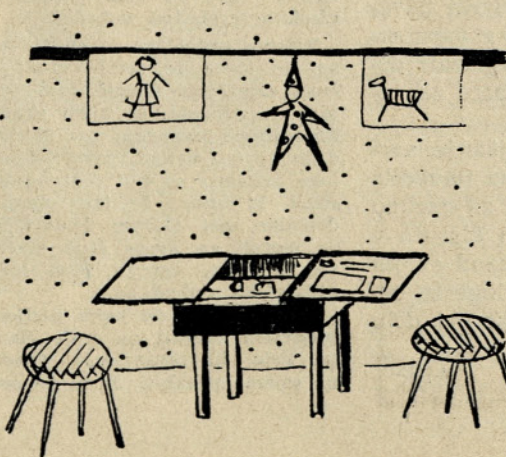
Spalna srajca

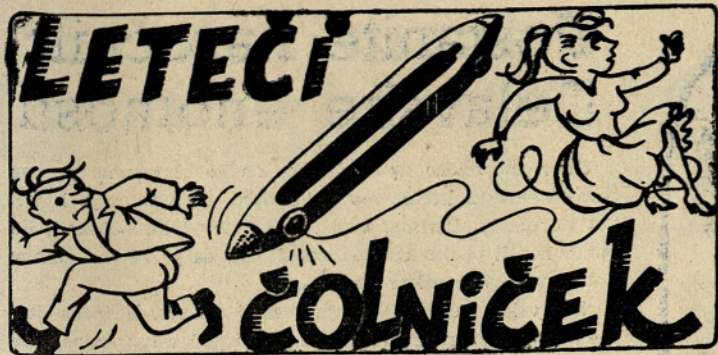
Nasvet

Sopek, ki ga mislite podariti, se vam ne bo posušil, če ga ovijete z vlažno krpo (samo pecle!). Testo za palačinke bo rahlejšje, če vzamete namesto kuhanega kar surovo mleko.

Če se boste držali navedenih nasvetov, si boste prihranili tudi dosti denarja.

G. P.

Avgusta sem bil tudi jaz malo v Fiesi. Verjetno vas vse tiste, ki letos niste mogli na morje zama, kako je tam doli. Veste, zares je prijetno in udobno, saj ima tam človek vse: OD TOPLEGA MORJA IN SONCA PA DO TEČNE IN PESTRE HRANE TER LEPIH TELIČK. Pa še na eno sem pozabil: TAM LAHKO VIDIŠ, KAKO ZELO SITNI IN PRSTJENI SO NEKATERI NAŠI ČLANI, SAJ NJIHOVE ZAHTEVE NISO VEČ NORMALNE IN TUDI NE PRAVILNE. Tako je nekdo zato, ker ni bil do pičice po vrsti postrežen, zahteval, da mu je strežnica morala prinesiti za vso družino kosilo v sobo. Mar ni to naravnost nesramno? To se pravi ljudi poniževati in trpinčiti! Kako naj ena sama strežnica po-

streže 60 gostov do pičice po vrsti, če pa se eni vsedejo bolj spredaj, drugi pa bolj zadaj? Take potrebe človek ne more zahtevati niti v hotelu, kjer imajo kvalificirane natakarje, medtem ko so bile strežnice in ostalo osebje (razen glavne kuharice!) vse naše delavke iz proizvodnje. Tak odnos je torej grd in moram reči, da bi bilo treba take ljudi kar takoj poslati nazaj domov, ker kvarijo vzdušje v domu in jemljejo veselje in voljo do dela osebju počitniškega doma. Ta isti človek se je ob odhodu zopet razburjal nad šoferjem, ker ni povezal z vrvmi kovčkov, ki jih je dal na streho. Vsi pa dobro vemo, da jih nepovezane prevažajo vsi avtobusi od vseh prevozniških podjetij in dosedaj še nisem slišal, da

bi kak kovček padel s strehe avtobusa. Vsi smo se sicer v zadnjem primeru nasmejali na ta račun, vendar takšno zafirkavanje tudi ni na mestu, saj bi bil šofer lahko resnično jezen. Sreča je le to, da ima močne živce in dovolj tistega v glavi, kar nekaterim manjka. Sreča je dalje še, da je takih nezaželenih dogodivščin malo, saj bi drugače ostali člani kolektiva zgubili vse veselje do dopusta v lastnem počitniškem domu.

Pred durmi je zopet preseljevanje narodov, in sicer iz obrata II v obrat I. Temelji montažnega poslojja že rastejo, in čeprav ne bodo novi prostori tako lepi, kot smo prvotno mislili, se bo vendar nekaterim izpolnila želja, da se bodo vrnili v obrat I, kamor imajo bližje v službo, nekateri pa bodo šli neradi, saj se človek tekom let privadi na določeno delovno okolje in ga le nerad spremeni. V življenju pa je že tako, da človek ne more imeti vedno vse tisto, kar mu najbolj ugaja in tudi ne more živeti vedno tam, kjer mu je najljubše.

Pred pisarnami v obratu I je sedaj zares »čudovit« zelen pas in še betonska steza, na kateri bodo lahko pristajali tisti člani kolektiva, ki si bodo v bližnji prihodnosti kupili helikopter. Škoda, da je plošča preozka, saj bi drugače lahko služila za parkiranje avto-

mobilov, ki se med člani kolektiva množijo, kot gobe po dežju. Tako bi namesto botaničnega vrta imeli pred pisarnami mehanični oziroma motorizirani vrt, ki bi dovolj nazorno pričal, da imajo tudi tekstilci razumevanje za avtomobilizem.

Vrtar v obratu II pravi, naj kar pridno spominjam tisti znameniti gumbek, da ne bi nanj zopet pozabili. Jaz se seveda z njim popolnoma strinjam, ker je res, da pri nas zelo radi pozabimo na takšne zadevščine, če niso stalno na dnevnem redu oziroma nimajo svojega pokrovitelja. Se enkrat torej: GUMBOK, TEŽKO PRICAKOVANI GUMBOK, PRIDI, KER BOŠ DOBRODOŠEL!

Ne vem, kaj naj bi bilo narobe v obratu II, da v njegovi menzi kar naprej zmanjkuje jedilnega pribora. Ker v tem obratu ljudje sploh ne krajejo, imajo verjetno kakšno srako, ki ljubi svetle predmete, pa si prisvajajo med drugim tudi jedilne pribore. Zdi se mi, da se ji ne bo ravno lepo godilo, če jo upravnik menze zasači. Najmanj kar bo z njo naredil je, da ji bo pošteno pretipal ledvička, pa morda malo skrajšal tatinske roke.

Nekateri ali še bolje rečeno, nekatere v podjetju zelo radi zadržujejo čez menzo, posebno pa čez kuharice. Pravijo, da bi za ta denar (50 dinarjev enolončnica in 110 kosilo!) že morale kaj boljšega skuhati. Zdi se mi, da omenjene kokle kaj slabo poznajo današnje razmere na trgu, saj bi drugače morale vedeti, da je za ta denar že takšna kosila, kot jih imamo v obratu I težko skuhati. Kar naj gredo malo pogledat v kalkulacije v pisarno menze pa bodo lahko videli, da je vsaka enolončnica dražja od 50 dinarjev (sučejo se med 55 in 80) in da je tudi kosilo dražje, saj se suče med 120 in 170 dinarji. Če pa pri-

zadete mislijo, da bi same kuhale bolje in ceneje, potem naj se kar prijavijo upravniku menze, ki takšne čarovnike komaj čaka.

Malo se moram dotakniti še tistih članov kolektiva, ki tako zelo radi nosijo razne pijače in jedilne iz menze na svoje delovno mesto. Sedaj jim je vsem odklenalo, ker se bodo za tak prekršek kar pred disciplinsko komisijo zagovarjali. Posebno vestni v tem pogledu so uslužbenki oziroma boljše uslužbenke, ki imajo po svojih omarah ali pa v stranskih prostorih kar cele zaloge raznih steklenic, »šalc« in podobno. Veste, ko bodo naredili tisti napovedani pregled, bom poleg tudi jaz, da bom vsaj enkrat lahko navedel krivca kar poimensko. Upam, da boste te moje »korajže« veseli, saj si kaj takega do danes še nisem predrznil storiti. Želim, da bi takih imenčkov lahko veliko objavil, da si jih boste lahko privoščili.

Zadnji čas je tudi že, da se nehajo dopusti, ker mi mogoče sklicati nobenega sestanka več, niti seje samoupravnega organa. Lahko si predstavljate, kako težko mora biti vsem tistim članom kolektiva, ki nimajo drugega dela, kot da letajo s sestanka na sestanek in zopet na sestanek. Sploh si ne morem predstavljati, kako zdržijo v podjetju osem ur, kaj delajo in kje so. Če je človek navajen kar naprej govoriti ali pa z glavjo kimati v znak soglasja ali pa se kremžiti v znak nesoglasja, potem je verjetno res težko, sedeti v »kanceliji« in buljiti v steno, dehati za mizo, čistiti nohte, in čakati, da se bo pojavila tako zaželjena tovarišica z vabilom na sejo ob... ali bolje od 7. ure do 13. ure, danes, jutri, vsak dan.

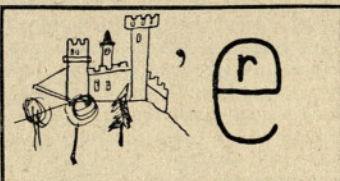
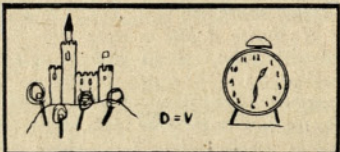
Tako! Za danes je zopet dovolj.

Lep pozdrav od letečega čolnička

Nagradna piramida

Vodoravno: 1. samoglasnik, 2. nikalnica, 3. sanje, 4. moško ime, 5. tuje žensko ime, 6. težka kovina, 7. kraj na Dolenjskem, 8. šolski pripomočki za najmlajše, 9. vrste ugank (v obliki križank).

Nagradna rebusa

O fotografiranju

Da ne boste pri vlaganju filma v aparat in takrat, ko ga boste poslikanega jemali ven, naredili napake, vam bom to delo bolj podrobno opisal.

Film torej imate. Če ste ga kupili v roli (torej več filmov skupaj!), potem ga morate dati znanicu, ki ima temnico, da vam ga bo navil v kaseto. Film mora biti v kaseti (namreč laica film!), ker ga drugače ne morete vložiti v aparat. Vzamete torej kaseto, iz katere gleda konec filma. Ta konec zataknete v posebno vreteno (špulo), položite film preko okenca oziroma odprtine sredi aparata ter na kraju vgnezdite še kaseto na drugi strani aparata. (Točno navodilo ima prospekt vašega aparata!). Potem, ko ste nastavili še števec za posnetke, je vaš aparat pripravljen za slikanje. Ko ste naredili 36 ali več posnetkov, se vam bo mehanizem za pomikanje filma naprej zaustavil, kar je znak, da je konec filma. Pri določenih aparatih obstane mehanizem na sredi poti, pa je v takem primeru treba pritisniti na poseben majhen gumb (nabaja se zgoraj ali spodaj!), ki omogoči, da napnete mehanizem do kraja. V takem primeru seveda potem ne smete pritisniti na proživec, vsaj ne na svetlobi, ker boste drugače pokvarili zadnji posnetek. Ko ste to zadevo uredili, pritisnete ponovno omenjeni gumb (držite ga pritisnjenega) tako dolgo, da navijete film s »špule« nazaj v kaseto, kar izvršite s posebnim gumbom. Potem, ko ste film navili v kaseto, lahko snamete zadnjo stran aparata in vzamete kaseto ven. Kaseto lepo zavijete v ustrezen papir, napišete nanj, da je film posnet in že lahko vložite novega. Če se vam pomikanje filma zaustavi sredi posnetkov, seveda ne smete aparata odpreti, pač

pa naredite naslednje: PRITISNITE NA OMENJENI GUMB IN NAREDITE EDEN DO DVA ZAVOJA Z GUMBOM, S KATERIM PREVIJATE FILM Z VREtena (špule) V KASETO. — GUMB SPUSTITE IN PONOVNO POSKUSITE POMAKNITI NAPREJ ZA SLIKANJE. Če GRE, JE V REDU, Če NE, PA MORATE NESTI APARAT K PRIMATELJU (ALI FOTOGRAFU), DA POGLEDA V TEMNICO, KAJ JE NAROB.

Zapomniti si morate, da je vsak mehanizem zelo občutljiv, pa je zato treba z njim lepo in mehko ravnati. Če ima aparat ročico, je nikoli ne smete prehitro spustiti nazaj! Počasi in z občutkom, pa se boste aparata lahko dolgo veselili!

SEDAJ PA K SLIKANJU!

Film ste vložili, zaslonko in čas znate nastaviti, števec imate na številki 1 — skratka — aparat je pripravljen za slikanje. Preden se navadite oziroma boste imeli občutek, je pametno, če izbirate lažje motive (pokrajine, mirujoče objekte ali osebe v naravi, in vse to ob dobrih svetlobnih pogojih, torej od 8.—11. ure in od 15.—18. ure. Pri slikanju morate vedno paziti, da držite aparat vodoravno oziroma navpično, da imate objekt lepo v iskalu, da ne boste rezali glav in podobno, da bo objekt v pravi legi in ne na robu slike ali pa točno v sredini. ZAPOMNITE SI! Slika bo lepa le takrat, če bo naravna, neprisiljena in brez velikih kontrastov; vse to pa je možno le, če slikate s pametjo in ne kar tja v dan.

Brez rumenice in svetlobne zaslonke seveda ne smete slikati proti soncu, temveč vedno s hrbtom proti (Nadaljevanje na zadnji strani)

Francka Zeni

6. nagrada — 500 din

Nežka Štefe

Pravila rešitev zlogovanke je: (vodoravno od leve proti desni!) kon-takt, E-va, fek, ti-ro-le, ci-presa, ri, Ja-va, Bar-jan, ža-luj-ka, sa-nje, ro-ka, na, so-la-ta, ci-ga-ra, stro, Ja-len, al-fa.

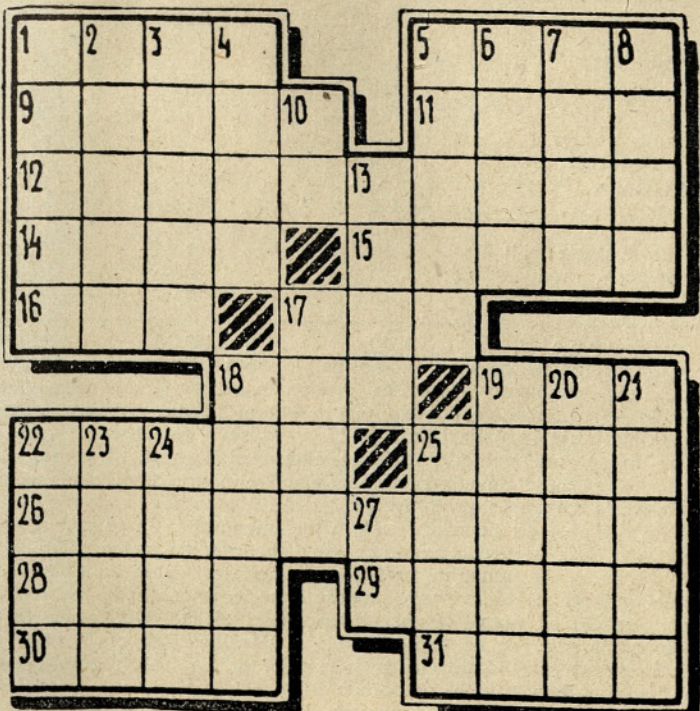
Če želite tekmovati pri zrebanju za tokrat objavljene nagradne križanke, potem morate oddati vsaj križanko ali piramido, in to najkasneje do 10. septembra!

Nagradna križanka

Vodoravno: 1. angleški esejist, znan po prozni obdelavi Shakespeareovih del; knjiga je prevedena tudi v slovenščino (Charles, 1775 — 1834), 5. vzdržnost do jedi, 9. največje finsko jezero, 11. arabsko moško ime, 12. eden največjih sodobnih skladateljev, Rus po poreklu, ki je letos junija praznoval 80-letnico rojstva (Igor, »Zar ptica, Petruška«), 14. olika, čut za pravilno obnašanje v družbi, 15. ploč tropskega drevesa, 16. nadav, naplačilo, 17. kratitica afriške države, ki je letos praznovala desetletnico svoje ne-

odvisnosti, 18. zelo razširjen izraz za tisoč dinarjev, 19. mednarodna kratitica za klic na pomoč, 22. zračni duh iz Shakespeareovega »Viharja«, 25. ime dramskega in filmskega igralca Sotlarja, 26. mladi sovjetski pesnik, najvidnejši predstavnik sodobne ruske poezije; letos je bil na turneji po zahodni Evropi, 28. lepljiva snov iz raznih morskih alg, 29. visoko gorovje na meji med Sovjetsko zvezo in Mongolijo, 30. desni pritok Une in zahodne Bosne, 31. ime ameriške filmske igravke Turner.

Navpično: 1. seznam, spisek, 2. arabski junak iz srednjega veka, naslov simfonične pesnitve Rimskega — Korsakova, 3. zahodnonemška valuta, 4. ožji sorodnik, 5. kraj, kjer voda ponikne, 6. mesto v zahodni Sibiriji ob reki Irtiš, 7. moški suknjič, 8. kombinacija kart pri pokru, 10. samoglasnik in soglasnik, 13. bajeslovni grški letalec, 17. nekdanj zelo mogočni črnci, ki žive sedaj v jugovzhodni Afriki in se pečajo s poljedelstvom in živinorejo, 18. važen organ človeškega telesa na desni strani želodca, 19. mesto v severni Bački ob Tisi, 20. hud vihar, 21. telovadna prvina, 22. grški junak izpred Troje, 23. vrsta žabe, 24. ime največjega slovenskega pisatelja in dramatika (»Hlapci«), 25. izumitelj telefona (Graham), 27. avtomobilska oznaka za okraj Šabac.

Pozor!

Uprava delavske restavracije podjetja obvešča vse tiste člane kolektiva, ki se hranijo v menzi I in II, in vse tiste, ki kupujejo pijače v omenjenih menzah, da bo v prihodnje izvajala strogo kontrolo v naslednjih primerih:

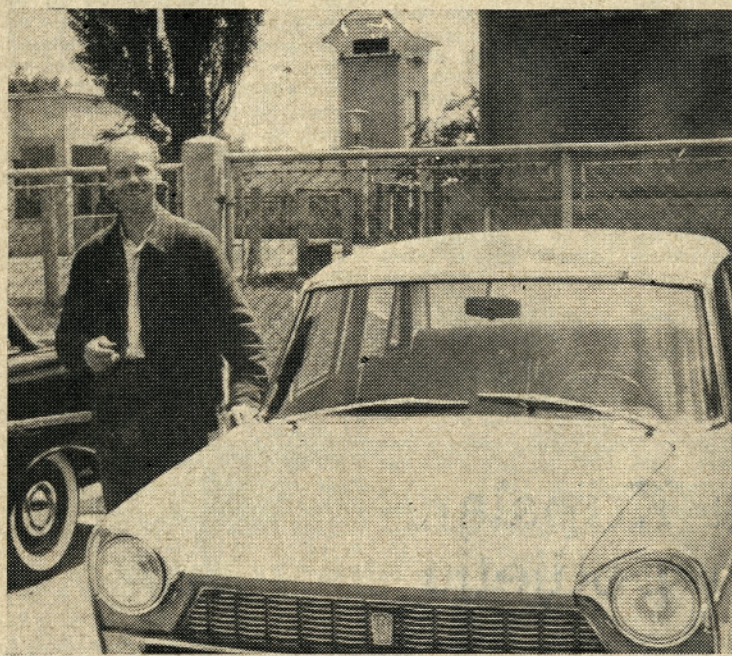
Kdor bo odnesel iz menze kakršnokoli embalažo (steklenice od radenske, kokte, oranžade, jogurta, posode za čaj in podobno) ne da bi jo pozneje vrnil vsaj naslednji dan, se bo v primeru pregleda delovnih prostorov in omar (ali pa pri odhodu iz podjetja) moral zagovarjati pred odgovarjajočimi organi, kolikor bi v tem ali drugem primeru imel pri sebi omenjene predmete, ki so last menze.

Te ukrepe mora v prihodnje uprava izvajati zato, ker ji manjkajo velike količine razne embalaže in jedilnega pribora. Še vedno je namreč v podjetju dovolj ljudi, ki ta pribor odnašajo domov, in tudi takih, ki odnesejo v obrate steklenice, vrnejo jih pa ne. Kot rečeno bo uprava zahtevala za kršitelje stroge kazni.

Naprošajo se člani kolektiva, da vsak tak primer prijavijo v pisarni delavske restavracije!

Uprava nadalje naproša abonente, naj ne žalijo osebja menze, temveč naj v primeru, če smatrajo, da je odnos gostov in ostalega osebja nepravilen, povedo svoje želje in mnenje v upravi menze.

Uprava delavske restavracije

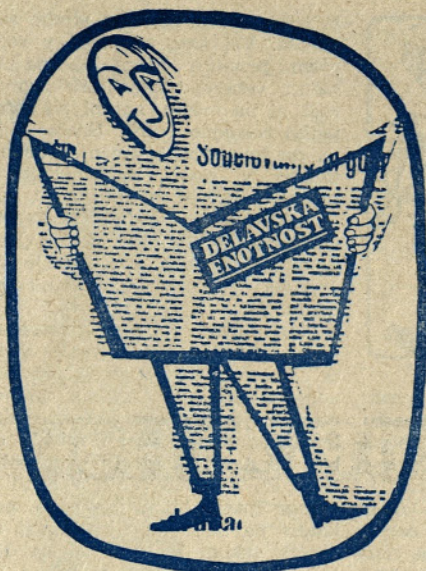

Sofer osebnega avtomobila (Fiat-2100), naš Jože

Prijatelji gledališča pozor!

Tudi letos nameravamo obnoviti abonma v dramskem in opernem gledališču v Ljubljani. Vsi zainteresirani se morate prijaviti v sindikalni pisarni (obrat I), ki ima telefon 34 ali pa meni na telefon 38. Abonenti zadnjega obdobja naj navedejo, če želijo obdržati stare sedeže, novi pa, kje želijo imeti sedež: v parterju spredaj ali zadaj, v loži ali na balkonu; v dramskem gledališču je tudi cerche, to so sedeži v zadnjem delu dvorane, ki so dvignjeni.

Kako je s cenami ne vem, ker doslej nisem dobila nobenega obvestila od uprave. Upam pa, da bodo ostale iste. Tudi repertoarja za bodočo sezono še nisem prejela. Vse, kar bom uspela dobiti, bo objavljeno v naslednji številki našega lista, pa seveda tudi na oglasnih deskah. K. Mauser

Za vsakega delovnega človeka najcenejši tednik v Sloveniji. Vsako soboto na 16 straneh. Cena samo 20 dinarjev

O fotografiranju

(Nadaljevanje s 7. strani)

soncu — ali še bolje — od strani. Pri slikanju morate seveda paziti tudi na to, da osebe nimajo pol obraza osvetljenega, pol pa v senci, ker so take slike grde, nenaravne. Lepe slike boste tudi dobili, če slikate kleče navzgor ali pa z višjega prostora navzdol. VAŽNO JE, da si objekt poprej ogledate in že sam osebni okus vam bo pokazal, KAKO, KJE in OD KOD je treba narediti posnetek.

Če je dan brez oblakov, potem je lepše, če slikate z rumenico, ki jo boste kupili lahko v Ljubljani. Rumena namreč omogoči, da pridejo pozneje na sliki do izraza tudi nebo, osvetljeni obrazi, bele stene in podobno, medtem ko brez rumenice nastanejo na sliki zelo močni kontrasti.

Ko boste dobili v roke svoj prvi razviti film, si ga dobro ogledajte, saj se boste z njega lahko veliko naučili. Predvsem boste opazili, da so nekatere slike zelo lepe (črna in svetla polja so v nekem pravilnem sorazmerju), druge pretemne ali presvetle. Dobro je, če veste, da ste svetle slike osvetlili preveč, pretemne pa premalo. Pri presvetlih bi torej morali vzeti krajši čas ali bolj zaprto zaslonko, pri pretemnih pa daljši čas ali bolj odprto zaslonko.

Upam, da vam bodo do sedaj objavljeni napotki zadostovali, če pa želite še kakšne pojasnitve, pa napišite vaše želje in jih pošljite v uredništvo.

Prihodnjič pa vam bom opisal, kakšen je postopek za razvijanje filma in izdelavo slik. P. G.

Kritizirajte tam...

(Nadaljevanje s 4. strani)

Tudi morje ni umazano, čeprav včasih res prinese travo z italijanske strani. Smrdi pa sploh ne, vsaj jaz tega nisem opazil, čeprav sem se vse dni kopal prav pred domom.

ČLANI KOLEKTIVA TOREJ KAJ RADI KRITIZIRAMO TAM, KJER BI MORALI BITI ZADOVOLJNI. Vse premalo se namreč zavedamo, da imamo v naših domovih velike ugodnosti, ki jih nimajo člani marsikaterega kolektiva. Če kdo kljub vsemu v teh domovih ne najde zadovoljstva, če ne more živeti brez prvovrstne postrežbe, brez sobarice itd., potem naj gre na dopust pač v kak prvorazredni hotel, saj se zaradi tega ne bo podrl svet.

Ob sedanjih delovnih in finančnih pogojih pa je treba priznati, da se osebje v obeh počitniških domovih zares prizadeva, da bi kar najbolj ugodilo željam vseh tistih, ki so tam na dopustu. Poudariti je treba, da vodi vse domove isti upravni odbor, da so določeni za vse enaki pogoji in ugodnosti. Če pa seveda komu bolj ustreza okolje in počutje v Novigradu, drugemu pa v Fiesi, pač zato še ni rečeno, da je tam vse lepo in čudovito, tu pa slabo in graje vredno.

Sreča je, da je večina članov kolektiva, ki so bili na dopustu v Fiesi ali Novigradu, pohvalila tamkajšnje razmere. P. G.

Postanite naročnik Delavske enotnosti

Prav to priliko uporabljamo, da se obračamo na vse člane delovnih kolektivov z vabilom, da pristopijo k DE kot naročniki. Upamo, da bo naš poziv tako odjeknil, da bomo mogli ob koncu leta zabeležiti, da je večina članov kolektivov naročnikov na DE.

Delavska enotnost izhaja vsako soboto. Prinaša komentarje ter kritične zapiske o gospodarstvu, zunaji in notranji politiki, o kulturi, reportaže, roman, zgodbe, humor, slikanico in za vsakogar nekaj. Vsakih 14 dni ima DE prilogo »Pogovori 62«, ki vsebuje najaktualnejše referate in študije o našem gospodarstvu, upravljanju in delu sindikalnih podružnic. V DE lahko najde vsako, predvsem pa sindikalni odborniki in člani samoupravnih organov, obilo gradiva az svoje delo.

Posamezna številka stane din 20.—, letna naročnina je 1000.— dinarjev, polletna 500.—, četrtna 250.— dinarjev.

Vabimo Vas, da se naročite na Delavsko enotnost in s tem pomagate še bolj razširiti in izpopolniti svoje sindikalno glasilo.

Prevozi na delo in z dela domov

V kranjskem tekstilu št. 3 so bili objavljeni stroški prevozov posameznih ekonomskih enot za mesec januar in februar 1962. Danes jih objavljamo kar za štiri mesece skupaj.

Marec 1962

(Piše: Helena Francelj)

V 000 dinarjih			
Ekonomska enota	Skup. stroški prevozov	Od tega prispevali delavci	Stroški ek. enote
Predilnica I	485	162	323
Tkalnica I	1.870	675	1.195
Plemenitilnica I	575	209	366
Vzdrževalni obrati I	152	46	106
Predilnica II	545	186	359
Tkalnica II	1.331	487	844
Plemenitilnica II	268	96	172
Vzdrževalni obrati II	192	75	117
Splošna uprava	176	61	115
Delavska restavracija	27	9	18
Skupno	5.621	2.006	3.615

April 1962

Predilnica I	535	252	283
Tkalnica I	1.633	787	846
Plemenitilnica I	486	235	251
Vzdrževalni obrati I	187	79	108
Predilnica II	522	247	275
Tkalnica II	1.185	585	600
Plemenitilnica II	170	79	91
Vzdrževalni obrati II	115	54	61
Splošna uprava	189	89	100
Delavska restavracija	45	20	25
Skupno	5.067	2.427	2.640

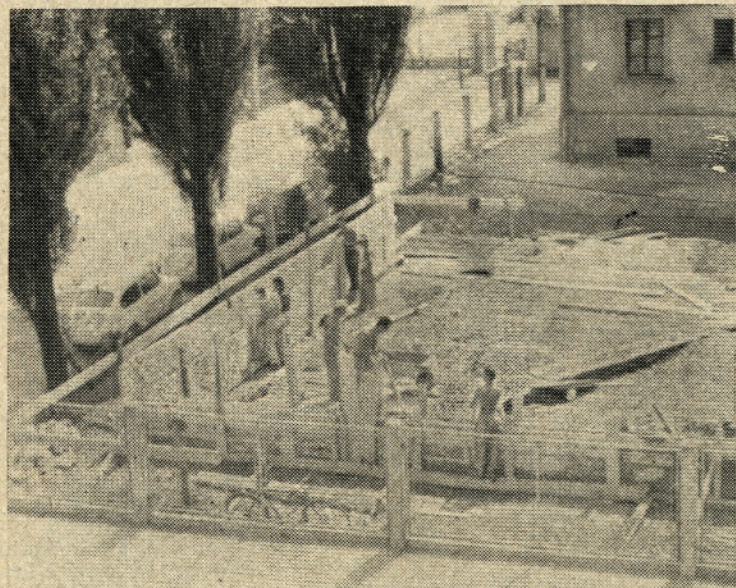
Maj 1962

Predilnica I	486	220	266
Tkalnica I	1.585	716	869
Plemenitilnica I	478	222	256
Vzdrževalni obrati I	179	78	100
Predilnica II	513	234	279
Tkalnica II	1.138	561	577
Plemenitilnica II	168	76	92
Vzdrževalni obrati II	104	48	56
Splošna uprava	178	84	94
Delavska restavracija	34	18	16
Skupno	4.862	2.257	2.605

Junij 1962

Predilnica I	500	230	270
Tkalnica I	1.574	704	870
Plemenitilnica I	429	195	234
Vzdrževalni obrati I	175	71	104
Predilnica II	491	216	275
Tkalnica II	1.142	531	611
Plemenitilnica II	178	76	102
Vzdrževalni obrati II	95	42	53
Splošna uprava	179	80	99
Delavska restavracija	56	24	32
Skupno	4.819	2.169	2.650

Zaželeno je, da člani kolektiva, ki se vozijo na delo odjavijo mesečno avtobusno vozovnico preden nastopijo svoj redni letni dopust, po končanem dopustu pa jo potem ponovno prijavijo. Rok za odjavljanje in prijavljanje je 20. v mesecu za naslednji mesec. Cim manj ima podjetje oziroma ekonomska enota stroškov, tem bolje je za nas! Seveda moramo delati tako vsi. Tudi ekonomično koriščenje vozovnic pripomore k znižanju stroškov, zato smatram, da je dolžnost ekonomskih enot in posameznikov, da se pravočasno odjavijo tisti, ki gredo na dopust in čeprav samo za en teden. Zdi se mi prav, da omenim tudi to, da nekateri člani kolektiva, ki vsak dan plačujejo avtobus, prinesejo konec meseca takšne vozovnice, da človek ne ve ali bi jih upošteval ali ne. Od nekaterih so tako zamazane, da se težko prečitajo številke. Pohvale vredni pa so na drugi strani tisti, ki se zavedajo, da so tudi vozovnice denar, ki jih lepo čuvajo, razporede in preštejejo ter na listek napišejo skupno vsoto. Prosimo vse, naj tako delajo v bodoče!

Pred pisarnami že postavljajo temelje za novo montažno pisarniško poslopje